

Asia: VN/12734/2019

Pakkoavioliiton mitätöinti ja ulkomailla alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustaminen

Suomessa pakottamalla solmitun avioliiton päättäminen

- 1. Arviomuistion luvussa 2.1 on käsitelty Suomessa pakottamalla solmitun avioliiton purkamismenettelyä ja ehdotetaan uutta säännöstä, jonka mukaan pakottamalla solmittu avioliitto voitaisiin kumota. Kumoamisen oikeusvaikutukset olisivat samat kuin avioerossa. Kannatatteko ehdotusta?**

Kyllä

Perustelut ja mahdollinen vaihtoehtoinen sääntelymalli, jota tuette

Tuomariliitto esittää selvitetäväksi, olisiko pakkoavioliiton uhrien maksimaaliseksi suojaamiseksi parempi järjestelmä, jossa avioliitto voidaan hakemuksesta joko julistaa mitättömäksi tai kumota. Se huomioi paremmin erilaiset tilanteet ja antaa uhrille vapauden valita omaan elämäntilanteeseensa parhaimman vaihtoehdon.

- 2. Arviomuistion luvussa 2.2 on käsitelty Suomessa alaikäisenä tai muusta avioliiton esteestä huolimatta solmitun avioliiton purkamista ja päädytty siihen, että tarvetta lainsäädäntömuutoksiin ei ole. Oletteko johtopäätöksestä samaa mieltä?**

Kyllä

Perustelut ja mahdollinen vaihtoehtoinen sääntelymalli, jota tuette

Jatkovalmistelussa tulisi harkita, tulisiko tahallinen vihkeminen avioliiton esteestä huolimatta tai vapaaehtoisuuden puuttuessa kriminalisoida. Myös vihkimisoikeuksien myöntämiseen tulisi kiinnittää huomiota.

Ulkomailla solmitun alaikäisavioliiton tunnustaminen

- 3. Arviomuistion luvussa 3 on käsitelty ulkomailla alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustamista Suomessa. Arviomuistiossa ehdotetaan nykyisten säännösten täsmentämistä niin, että ulkomailla alle 18-vuotiaana**

solmittu avioliitto voitaisiin tunnustaa Suomessa vain erityisestä syystä, jos ainakin toinen puolisoista on asunut avioliiton solmimishetkellä Suomessa. Kannatatteko ehdotusta?

Kyllä

Perustelut ja mahdollinen vaihtoehtoinen sääntelymalli, jota tuette

-

4. Onko teillä kommentteja arviomuistion jaksossa 3.3 mainittuihin erityisiin syihin, joiden perusteella tällaisen avioliiton tunnustaminen voisi poikkeustapauksessa olla perusteltua?

-

5. Onko arviomuistiossa ja sen taustalla olevassa selvityksessä arvioitu tunnustamissääntelyn ja -käytäntöjen nykytilan sekä eri vaihtoehtojen etuja ja haittoja riittävän kattavasti?

Ei

Perustelut

Selvityksestä ei ilmene, minkälaisista tilanteista ja kuinka suurta joukkoa koskevista asioista on kysymys. Myöskään sieltä ei selviä, kuinka pulmia on käytännössä ratkaistu. Ovatko viranomaiset pärjänneet olemassa olevan lainsäädännön kanssa ja mitä tosiasiallisia puutteita siellä on?

Muut huomiot

6. Onko teillä muuta lausuttavaa arviomuistiosta tai sen taustalla olevasta selvityksestä?

Arviomuistion perusteella on vaikeahko ottaa kantaa esitettyihin vaihtoehtoihin, koska kaikki pulmat, jota varten säädäntöä ollaan tekemässä eivät ole selvillä. Lisäselvityksen kautta ja tarpeiden ja kysynnän selvittyä oikeat ratkaisuvaihtoehdotkin löytyvät helpommin.

Jatkovalmistelussa tulisi selvittää tarkemmin, miten muut Pohjoismaat ovat ratkaisseet Istanbulin sopimuksen velvoitteiden täyttämisen.

Ojala Liisa
Suomen tuomariliitto - Finlands domareförbund ry